

1

Annechien

Twée maanden tot de midwinterlichtjeswandeling 

De tijd is iets wonderlijks. Soms glipt het door je vingers zonder dat je het merkt en soms kruipt het tergend langzaam voorbij. Eén moeilijk uur kan aanvoelen als een eeuwigheid, terwijl verstreken jaren voelen als een vingerknip. In de herfst lijkt de tijd altijd wat te vertragen. Misschien is dat wel waarom ik er zo van hou.

Ik ben op de volkstuin en omklem de handvatten van mijn kruiwagen, met daarin een emmer, een zinken teil, een oude deken en wat andere spullen die ik zojuist uit de kofferbak van mijn Fiat Panda gehaald heb, en ik trotseer de miezer-regen.

Nu de dagen korter worden is eindelijk de rust weer teruggekeerd op De Groene Meander. Eindelijk geen schreeuwend kinderen meer. En al die stadse lui die in de zomer doen alsof tuinieren een lifestyleproject is, zij laten zich hier het komende halfjaar niet meer zien.

En dat... is zalig.

De Groene Meander kan weer ademen. En ik ook.

Maar vergis je niet. Wie denkt dat er in de herfst en de winter niets meer te doen is in een volkstuin heeft het echt niet goed begrepen. Niet voor niets koers ik over het parkeer-

terrein bij de ingang van het complex en kies het smalle, drassige pad wat langs de stortplaats gaat.

De meeste tuintjes op het complex ogen inmiddels rommelig en troosteloos, met kale struiken en hier en daar een halfleeg bed met doorgeschoten kroppen sla en stronken boerenkool die dan juist weer taai en dapper overeind blijven. Alles oogt bruin en doorweekt en het is bijna niet voor te stellen dat de natuur over een halfjaar gewoon weer uitbundig en kleurrijk zal worden.

Anders dan in de zomer is het geluid van de snelweg in de verte nu goed te horen. De bomen hebben hun blad verloren. Er kwetteren geen vogels en de wind klinkt veel harder nu het vrij spel heeft.

Modder spat op mijn laarzen en mijn vissershoeid plakt aan mijn voorhoofd door de aanhoudende miezerregen, maar dat kan me niets schelen. Ik geniet van de verstilde en windstille dagen in oktober. Toch heb ik er de pas in gezet, zelfs zo erg dat ik er een beetje buiten adem van ben. Ik wil zo snel mogelijk weer terug naar mijn tuinhuis. Niet vanwege de miezer en ook niet omdat de kou inmiddels tot diep in mijn knokige botten is getrokken, maar vanwege de kleine verstekeling die daarbinnen op krachten ligt te komen.

‘Wat zullen we nou krijgen?’ mompel ik tegen mijn kruiwagen. Voor de stortplaats tilt een man in een gewatteerde jas een stuk opgevouwen landbouwplastic uit zijn kruiwagen. Een witte jas, godbetert. Wie verzint het om een witte jas aan te doen naar de tuin? Naast hem staan twee jongetjes, ze zullen niet ouder zijn dan vijf jaar en dragen identieke tuinbroeken. Ze springen op en neer en klappen in hun handen, juichen hun vader toe en ik voorzie al hoe dit gaat aflopen.

Ik versnel mijn pas, mijn kruiwagen hotst en botst over het pad en ja hoor...

‘Gooi het boven op de berg!’ roept de ene kontkrummel.

‘Ja papa, zo hoog mogelijk!’ roept de ander.

Hij zal toch niet...

Maar hun vader brengt het stuk plastic tot hoog boven zijn hoofd. Ik zie hem grijnzen naar de jongens en hoppa, daar vliegt het door de lucht.

Niet te geloven... Is die grashark nu helemaal gek geworden? Ik storm op de man af, ram mijn kruiwagen hard tegen die van hem en wijs naar het stuk plastic wat boven op de takkenberg terechtgekomen is. ‘Zeg! Dit is voor snoeiafval.’ Ik leg nadrukkelijk de klemtoon op de eerste lettergreep. ‘Snoeiafval,’ herhaal ik.

‘Ja, zeker.’ De man knikt opgewekt, alsof ik hem zojuist een vraag gesteld heb, in plaats van hem terecht te wijzen. ‘Echt zo fijn, dat de vereniging dit regelt. Als je toch al je tuinafval zelf zou moeten afvoeren, wat een klus zou dat zijn. Nietwaar, jongens?’ Hij knipoogt naar zijn kinderen, die inmiddels een poging doen om de takken die nog in zijn kruiwagen liggen eruit te trekken. Wilgentakken ook nog eens, zo te zien. Veel te vroeg gesnoeid natuurlijk. Ik rol met mijn ogen, want iedere zichzelf respecterende tuinder weet: een wilg snoei je niet in oktober. Maar goed, voor deze wilg is dat nu al te laat.

‘Dát hoort daar niet.’

‘Sorry. Wat?’ Hij kijkt me aan alsof ik Chinees praat.

‘Dát. Dat hoort daar niet.’ Ik wijs naar het stuk plastic dat nu boven op de berg balanceert als een piek op een kerstboom. Lang lijkt het dat echter niet vol te houden en het plastic begint al loom naar achteren te glijden, alsof het zelf ook wel weet dat het daar niet hoort.

‘Hoorde je niet wat ik zei?’ vraag ik. ‘Deze stortplaats is voor snoei-af-val! Voor tak-ken en plan-ten. Plastic groeit niet in een tuin. Toch?’

De grashark schraapt zijn keel. ‘Nee, dat groeit inderdaad niet in...’

‘Haal het er maar weer vanaf.’

‘Sorry...’ De man knijpt zijn ogen samen. ‘Ik? Is dat echt nodig? Moet je kijken hoe hoog. Ik kan toch niet... Mijn schoenen, die zijn net nieuw...’ Hij staart van zijn voeten naar de massieve berg snoeiafval – het is een kletsnatte en rommelige stapel van takken, onkruid en kluiten grond – en haalt verontschuldigend zijn schouders op. ‘Kom op, hoeveel kan dat nou kwaad, één zo’n stukje zeil op zo’n hele...’

‘Nondeju.’ Ik sla mijn armen over elkaar. ‘Ga jij willens en wetens bijdragen aan de toch al veel te grote plasticsoep in deze wereld? Lekker voorbeeld voor je kinderen.’

Hij werpt een snelle blik op zijn zoons, die elkaar ondertussen proberen te slaan met een wilgentak en moeten giechelen om het woord plasticsoep. ‘Nee, natuurlijk niet...’

‘Dat dacht ik ook.’ Ik kijk hem strak aan. Mijn handen jeuken om mijn kruiwagen weer op te pakken en weg te lopen, want in mijn tuinhuis wacht het verzwakte egeltje dat ik naar de egelopvang moet brengen. Alleen zorgt deze oelewapper ervoor dat ik toch blijf staan, zo lang als het nodig is.

De oelewapper heeft dit duidelijk ook door. Hij kijkt nog eens naar de afvalberg, hopen dat het stuk plastic op magische wijze misschien vleugels gekregen heeft, wat natuurlijk niet zo is, en slaakt dan een overdreven zucht. ‘Oké dan.’ Aarzelend zet hij zijn voet op een verdorde struik en begint aan de klim, maar zodra hij zijn gewicht verplaatst, kraakt het onheilspellend en zakt hij tot zijn enkel in de prut.

‘Argh! Mijn schoen.’ Hij trekt zijn voet uit de berg en vloekt hartgrondig wanneer hij zwarte vlekken in zijn lichtblauwe sneakers ziet. ‘Ah, nee! Het nieuwste model Nikes.’

Ik snuif om zoveel drama en blijf demonstratief staan kijken tot de man een nieuwe poging doet.

Achter ons herhalen de jongens ondertussen het woord plasticsoep, wat, tot hun eigen hilariteit, nu overgaat in plasticpoep-, plastickek- en plasticschetengrappen. Hun gegil is een aanslag op mijn oren. Er zijn grenzen aan hoeveel flauwekul ik op deze – net nog zo heerlijk rustige – ochtend kan hebben en dus draai ik me naar ze om, waarbij ik ternauwernood ontkom aan een kopstoot van een wilgen-zwaard. ‘Zeg!’ bulder ik. ‘Horen jullie verdorie niet op school te zitten? Het is toch woensdag?’

De jongens zijn op slag stil. Het duel is vergeten.

‘We hebben vakantie,’ slist een van de twee na een korte stilte.

‘Wat? Wat heb je?’

‘Va-kan-tie,’ verduidelijkt de man, die nu als een menselijk vraagteken in de afvalberg hangt, zich met één hand aan een tak vastklemmend en met de andere vergeefs naar het landbouwplastic graaiend. ‘Met een t, Ruben. Vakantie.’ De hark kijkt mij aan en zegt met een kreun: ‘Ze hebben herfstvakantie en ik dacht... O, shit.’ Tot zijn ergernis zakt hij weer een stuk naar beneden.

Nee. Ik heb nog steeds geen medelijden met hem.

‘Leuk hoor, jongens,’ weet ik er met moeite uit te persen. Vandaar dat die kinderen hier rondlopen op een doordeweekse dag. Ik dacht al...

‘Heb jij ook va-vakantie?’ vraagt de slisser.

Ik schud mijn hoofd. Uitleggen dat ik met pensioen ben lijkt me te veel gedoe en daarom zeg ik: ‘Mijn vakantie begint weer zodra jullie kindervakantie is afgelopen. Dan komt hier

namelijk bijna niemand meer. En dat is zalig!’

‘Klinkt juist saai!’ De jongens kijken me fronsend aan, maar voordat ik kan antwoorden klinkt er een triomfantelijke kreet achter me.

‘Hebbes!’

Als ik me omdraai zie ik de hark, die trots het stuk landbouwplastic omhooghoudt en weer aan de klim naar beneden begint. Er hangt een takje in zijn haar en op zijn wang zit een schram. ‘Knap hoor,’ zeg ik droog. ‘Er staat een vuilcontainer bij de ingang van het complex, daar kan het in.’

‘O, echt?’

‘Ja.’ Mijn geduld is op. Zonder zijn reactie af te wachten vis ik een vogelnet uit zijn kruiwagen en duw het in zijn handen. ‘En dit ook. Levensgevaarlijk voor dieren, zo’n net, wist je dat? Die raken hierin verstrikt.’ Ik denk aan mijn egeltje en doe een nieuwe greep in zijn kruiwagen. Ik trek het restant van een courgetteplant omhoog, laat die op de afvalberg belanden en ik gooi er vervolgens ook een paar verdorde slabonenplanten, die als laatste nog in zijn kruiwagen liggen, achteraan. ‘Deze mogen hier wel, hoewel je ze beter op je composthoop had kunnen gooien.’

‘Ja, oké. Dank je.’ Enigszins bedremmeld legt de incapabele grashark het plastic en het vogelnet weer in zijn kruiwagen, gebaart zijn kinderen mee te lopen en koerst dan in de richting van de vuilcontainer. ‘Hebben wij een composthoop?’ hoor ik hem nog murmelen, terwijl hij uit mijn zicht verdwijnt.

Ik staar nog even naar de afvalhoop. Ze geven tegenwoordig iedere jandoedel ook maar een tuin, bedenk ik hoofdschuddend. Dan doe ik een snelle greep naar de weggegooide wilgentakken, leg ze in mijn kruiwagen en ga ervandoor.

Ik heb wel weer genoeg mensen gezien voor vandaag.

2

Fenna

‘Fenna, lieverd, ik moet je iets vertellen.’

Ik zit op mijn knieën in onze tuin en prik met een stokje holletjes in de grond zodat daar straks de winteruien in kunnen die in het voorjaar dan opkomen, en ik verstijf.

Zodra mijn moeder die beruchte zin uitspreekt, weet ik al hoe laat het is. Dan komt er een mededeling die mijn leven weer totaal op z’n kop zal zetten.

Ik kan het weten, want de afgelopen jaren heeft ze deze zin precies vier keer uitgesproken.

Toen ik negen was: ‘Ik moet je iets vertellen. Papa is heel ziek en wordt niet meer beter.’

Toen ik elf was: ‘Ik moet je iets vertellen. Papa is vannacht doodgegaan.’

Toen ik dertien was: ‘Ik moet je iets vertellen. Fons heeft me ten huwelijk gevraagd.’

En toen ik vijftien was: ‘Ik moet je iets vertellen. Je krijgt een broertje of zusje.’

Die laatste keer was pas zes maanden geleden. En nu klinken die woorden vanuit de deuropening van ons tuinhuis en ik krimp in elkaar. Volgens de statistieken zou ze nog minstens twee jaar moeten wachten. Even knijp ik mijn ogen dicht. Misschien kan ik doen alsof ik haar niet hoor?

‘Fenna?’

Er zit grond onder mijn nagels, mijn broek zit vol vieze vegen en mijn rug is nat geworden van de miezerregen. Eerder kon ik dat nog prima negeren, nu ergert het me ineens enorm. Het lukt me niet om me om te draaien en haar aan te kijken. In plaats daarvan boor ik de stok zo diep in de koude grond dat hij afbreekt.

‘Fenna, kom je even naar binnen? Fons en ik moeten je wat vertellen.’ Haar stem heeft ook nu weer die rare, gespannen heesheid.

‘Ja, mam. Ik kom eraan.’ Ik zucht, pak het netje met de uien dat naast me ligt en haak mijn vingers in het gaas. De draden spannen zich om mijn huid. Ik was net zo lekker bezig, maar de uitjes zullen moeten wachten.

‘Fijn.’ Mijn moeder wrijft over haar zwangere buik, draait zich traag om, met één hand in haar zij geklemd, en gaat me voor ons tuinhuis in.

Mijn hart klopt in mijn keel. Wat kan er zijn? Het lijkt me niet dat we gaan verhuizen, mam en Fons zijn al bezig de kinderkamer in te richten, opa en oma hebben we afgelopen zondag nog gezien en mijn moeders echo was vorige week prima in orde, dus...

Heeft het dan iets met mij te maken?

O, god, ik hoop maar dat ze niet heeft geregeld dat we in de herfstvakantie wéér een dag op stap gaan met Ruby en Annika en hun moeders. Afgelopen zomer had ze nog een speelafspraken voor me geregeld. Een speelafspraken. Wat ben ik, vijf?

Ruby en Annika... vroeger, op de basisschool, zaten we bij elkaar in de klas. Mijn moeder is al jaren bevriend met hun moeders en daarom speelden we vroeger weleens samen.

Ik hoorde er toen al nooit echt bij, maar goed, als kind valt dat misschien minder op. Nu zitten die meiden nog steeds

bij mij in de klas, maar van een vriendschap is overduidelijk geen sprake meer. Inmiddels negeren ze me compleet. Iets wat mijn moeder niet wil zien. En wat ik haar ook niet ga uitleggen. Want dan raakt ze van streek. En ik eigenlijk ook. Dus laat ik het maar.

Maar kan dat de reden zijn waarom ze me nu naar binnen roept? Want hoewel haar overbezorgdheid mega-irritant is, voelt nóg een poging van haar om mij ‘onder de mensen te krijgen’ niet groot genoeg om nu die beruchte woorden uit te spreken.

Ik trap mijn laarzen uit onder de overkapping – vieze laarzen blijven buiten, vindt mijn moeder – en hang mijn natte jas aan het haakje bij de deur. Ik snap het ergens wel, die zorgen van mijn moeder. Ik bén ook niet normaal. Ik ben in ieder geval niet zoals andere meisjes van mijn leeftijd. Niet dat het mij iets kan schelen, maar dat is wat mijn moeder steeds blijft zeggen. ‘Andere meisjes van vijftien kunnen niet wachten tot ze tot diep in de nacht uit mogen gaan.’ Of: ‘Andere meisjes zeuren om een tatoeage. Andere meisjes willen met hun vriendinnen op een vakantie naar Cherso.’

Nou, geloof me, als ik spontaan een tatoeage op mijn rug zou laten zetten of me in een coma zou zuipen, zou mijn moeder een rolberoerte krijgen. Maar ja, alles is geloof ik beter dan een dochter die het liefst urenlang in haar eentje aan het tuinieren is.

Want dáár kan ik dus echt gelukkig van worden. Lekker rommelen in onze volkstuin, waar het niet uitmaakt hoe je eruitziet, je niet hoeft te ‘socializen’ en waar de natuur het tempo en de regels bepaalt. Maar dat is blijkbaar ongezond gedrag voor een vijftienjarig meisje.

Het is behaaglijk warm in ons huisje. Het ruikt er naar een

mengsel van aarde, vochtige bladeren en kruidenthee. De muren zijn lichtblauw geschilderd, er hangt een vergeelde zaai-kalender en in de vensterbank staan planken vol met bakjes waar ik in het voorjaar mijn plantjes in opkweek.

Op het volkstuincomplex is geen elektriciteit en het water wordt in het najaar afgesloten, behalve dan in de gezamenlijke kantine. Wij hebben daarom een zonnepaneel in onze tuin gezet, waardoor het elektrische kacheltje toch kan draaien. Onder het aanrecht staat de jerrycan die we ieder bezoek op-nieuw vullen met vers water, en zo te zien heeft mijn moeder al thee gezet op het kleine campingstel voordat ze me kwam halen.

Ik zet me schrap voor wat komen gaat en tik zacht tegen de raamhanger die in het kozijn bij de deur hangt. Ik tik er altijd tegenaan zodra ik het tuinhuisje binnenstap. Twee keer. Het is misschien een beetje neurotisch, ik weet het, maar ik kan het niet laten. Het sisaltouw is na al die jaren stug en rafelig geworden, maar het ding hangt nog steeds. Aan het touw bungelen niet alleen verschillende veren en gedroogde bloemen, maar ook een roestige oude sleutel, een gedroogd artisjok-kenhart en mooi gevormde stukken hout, allemaal vondsten die ik ooit samen met mijn vader verzameld heb.

‘Fenna, kom even zitten.’ Foute Fons zit op de doorgezakte tweezitter, die eigenlijk te groot is voor ons tuinhuis, en klopt op de lege plek naast hem.

Foute Fons. Natuurlijk heet hij niet echt zo. Alleen in mijn hoofd heet hij Foute Fons. Ik weiger hem mijn ‘stiefvader’ of mijn ‘bonusvader’ te noemen en eerlijk gezegd past Foute Fons ook beter bij hem. Met zijn vlassige snor, zijn eeuwige lichtroze polo’s en zijn voorliefde voor sudoku’s. Dat hij twee jaar na papa’s dood al met mijn moeder trouwde, was natuur-

lijk ronduit belachelijk. Veel te snel, als je het mij vraagt. Ik heb serieus overwogen om tijdens de huwelijksplechtigheid op te staan en bezwaar te maken, maar het idee dat dan alle aandacht op mij gericht zou zijn weerhield me er uiteindelijk van. Inmiddels gedoog ik hem, omdat ik zie dat hij mijn moeder gelukkig maakt, maar dat ga ik hem natuurlijk niet vertellen.

‘Wil je ook thee?’ vraagt hij. Op de lage tafel ligt, naast zijn kop thee, een pakje zakdoeken. Hij is verkouden. Alweer. Zijn ogen staan waterig en zijn neus is schraal en rood van het snuiten. Hij heeft een bloedhekel aan kou, aan de herfst en eigenlijk aan alles waarvoor je naar buiten moet.

‘Thee? Ja, is goed.’ Aarzelend ga ik naast hem zitten. Mijn handen wringen zich helemaal in elkaar en ik probeer ze te ontspannen door aan de mouwen van mijn slobbertrui te plukken. Die thee kan me gestolen worden, ik probeer te bedenken waarom er plots een gespannen stilte om ons heen hangt. En waarom Foute Fons en mijn moeder een snelle blik uitwisselen waar ik niks van begrijp. Dit gaat niet om Ruby en Annika, dat is wel duidelijk.

‘Oké, dan. Fenna. Je moeder en ik hebben... We hebben...’ Foute Fons schraapt zijn keel, wat ontaard in een hoestbui waarbij de tranen over zijn wangen lopen. ‘We...’ Hij hapt naar adem. ‘Nou zeg...’

‘Laat mij maar.’ Mam zet een mok thee op de tafel. ‘Het is waarschijnlijk toch ook beter als ik het vertel.’ Ze grimast, gaat op de punt van de tafel zitten, waarbij haar buik als een uit de kluiten gegroeide watermeloen naar voren steekt, en pakt mijn handen. ‘Luister, lieverd. Het gaat over onze volkstuin. We gaan een andere fase in. Met de baby, en zo.’

Iets in mij krimpt in elkaar.

Een andere fase?

Waar heeft ze het over?

Mijn maag lijkt eerder te weten waar dit heen gaat dan mijn hoofd en terwijl er een golf van misselijkheid opkomt, dringen de woorden van mijn moeder langzaam tot me door.

‘We weten hoe dol je bent op de tuin,’ zegt ze, ‘maar Fons en ik hebben besloten dat we het lidmaatschap opzeggen.’

‘Opzeggen?’ Ik kijk ze niet-begrijpend aan. ‘Willen jullie... stoppen? Met onze tuin?’

Mijn moeder knikt gelaten. ‘Het is tijd om vooruit te kijken. Naar de toekomst. Aan het einde van dit jaar loopt ons jaarcontract af, dus dit is het juiste moment. De komende weken gaan we alles opruimen en klaarmaken voor de overdracht. Want als jouw broertje of zusje er eenmaal is, dan...’

‘Echt niet!’ Ik schud mijn hoofd. ‘Zijn jullie helemaal gek geworden? Dit kun je niet doen.’ Shock is te zacht uitgedrukt voor wat ik nu voel.

‘Het spijt me, lieverd. Ik weet dat je boos bent, maar dit lijkt ons echt het beste. Straks, met die kleine erbij... dat wordt gewoon te veel.’

Mijn moeder legt haar hand op mijn knie, maar ik vlieg overeind en deins naar achter. Ik kan nu geen aanraking verdragen. Ik ben één open zenuw. ‘Maar dit was papa’s tuin! En jij... jij vindt het hier ook heerlijk. Dat zeg je altijd!’

Mijn moeder trekt een moeilijk gezicht, alsof ze zelf ook niet voor de volle honderd procent overtuigd is van haar beslissing. ‘Ja, dat is ook zo, ik vond het heerlijk. En het was papa’s tuin. Ik vind het niet makkelijk, maar je begrijpt toch wel dat er straks een hoop zal veranderen. Een baby kost veel tijd en energie en Fons en ik...’

‘We zijn straks te druk met luiers verschonen,’ neemt Foute

Fons het van haar over, ‘flesjes geven en middagslaapjes, daar past het bestieren van een grote tuin simpelweg niet meer bij.’

Ik zet nog een pas naar achter. Bots tegen de tafel. Thee klotst over de rand. ‘Dat kan ik dan toch doen. Kunnen jullie hier lekker gaan relaxen en dan doe ik al het zware werk wel!’ roep ik, maar hij reageert niet eens op me.

‘Het is hier veel te koud en te vies voor een baby,’ gaat hij verder, terwijl hij naar zijn pak zakdoeken reikt. ‘En het is ook nog eens een dure hobby. De huur, het onderhoud, al die zaden en planten, waarvan de helft vaak niet eens opkomt, dat kost klauwen met geld allemaal. En een kind is duur, hoor.’

Niet te geloven. Ik knetter van verontwaardiging. Alsof die snotterlap hier óóit iets anders doet dan op zijn luie reet zitten. Ja, oké, mijn zorgvuldig gekweekte groenten wegkanen, dat kan hij. ‘Hoezo is het hier vies? En het is er nu toch ook niet koud? Dat zijn gewoon excuses.’ Ik kijk hem kwaad aan. ‘Dit is zeker jouw idee. Jij hebt de pest aan de tuin. Altijd al gehad.’

‘Fenna,’ zegt mijn moeder waarschuwend. Moeizaam komt ze overeind en ze steekt haar hand naar me uit. ‘Dat is niet eerlijk van je.’

‘Wat? Het is toch zo?’ Mijn ogen prikken. Ik smeeek bijna. ‘Toe, mama. Je weet toch hoe graag ik hier ben? Dit is onze tuin. Van jou, mij en van papa. Papa hield zoveel van de tuin.’ Ik wijs naar Fons – de verrader. Ja, zo noem ik hem voortaan. ‘Je laat hém dit toch niet echt doen?’

Mam kijkt bedremmeld naar de vloer. ‘Dit is een beslissing van ons beiden, geloof me. Ik weet dat je vader dol was op dit plekje. Net als jij. Echt. Het spijt me ontzettend. Maar soms moet je iets afsluiten, ook al was het iets heel moois. En jij kunt zo’n grote tuin niet in je eentje onderhouden, dat snap je

toch ook wel? Niet naast je schoolwerk en met jouw...'

En ja hoor, daar is hij. Die zorgelijke blik in de ogen van mijn moeder, waarin haar angst dat ik ieder moment weer een terugval kan krijgen overduidelijk te lezen is.

Twee jaar geleden is het misgegaan. Ik ben een halfjaar thuis geweest van school. Het ging gewoon niet meer. Alles liep vast. De klas, de aula, al dat lawaai en gedoe. Het voelde de hele tijd alsof mijn hoofd zou ontploffen. Ik durfde in die periode niet meer naar buiten te gaan en alleen in de beslotenheid van mijn slaapkamer kon ik mezelf nog helder horen denken. Inmiddels weet ik waarom. Dankzij de hulp die ik kreeg weet ik nu dat ik autisme heb en dat mijn hoofd gewoon net iets anders werkt.

Ik begrijp nu beter wat me overprikkelt en hoe ik daarmee om kan gaan. En meestal lukt dat ook. Ik ga inmiddels weer gewoon naar school, waar ik een noisecancelling koptelefoon op mag zetten als het me te druk wordt of even de klas uit kan lopen voor een time-out, dat scheelt echt veel.

Maar mijn moeder lijkt sinds mijn schooluitval niet meer normaal te kunnen doen. Ze blijft me zien als een porseleinen pop.

'Met mijn wat? Zeg het maar gewoon, mam. Met mijn autisme. Dat bedoel je toch?' Ik haat het dat ik bijna moet huilen van frustratie. 'Dus ik kan volgens jou wel met die meiden afspreken naast mijn schoolwerk, maar niet in de tuin werken? De tuin geeft me geen stress, hoor. Integendeel!'

Mijn moeder wil nog iets zeggen, maar achter ons moet Verrader Fons zo hard niezen dat we ons allebei naar hem om-draaien. Er hangt een draad snot aan zijn neus die hij met zijn zakdoek probeert op te vangen. Heel smakelijk.

'Luister, Fen,' zegt hij, zijn stem gedempt door de zakdoek.

‘Ons besluit is genomen. We snappen dat je tijd nodig hebt om dit nieuws te processen, maar...’

Processen? ‘Ja, hoor. Tuurlijk! Nu ligt het ook nog aan mij zeker. Ik heb dus niets meer in te brengen?’

Ik duw mijn handen tegen mijn oren en begin hard te la-la-la-en als Verrader Fons iets zegt over de volgende eigenaar die misschien... Dat is echt al honderd stappen verder dan dat ik ooit wil toelaten. Al mijn gedachten zijn versteend.

Ik haat het dat hij nog gelijk heeft ook. Ik heb inderdaad tijd nodig. Mijn brein is in een bak cement veranderd. Ik kan dit nieuws niet bevatten. Het enige wat ik kan bedenken is dat ik dit écht niet zomaar laat gebeuren.

Dan valt mijn blik op het netje met de bolletjes dat naast mijn uitgetrapte laarzen ligt. ‘Niet te geloven! Die winteruien... die laten jullie me er dus voor niets inzetten?’

Dat besef is de druppel.

Ik denk dat mijn moeder nog iets tegen me zegt, maar de woorden komen niet meer binnen. Ik moet hier weg. Ik haast me naar de deur, trek zo snel als ik kan mijn laarzen aan en ren dan zonder jas de tuin uit.